

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 27 juni 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-015755 - gemeente Heerde
Activiteit : Renovatie aan Ds. Van Meursstraat 14-36 (even nummers) en Kwartelweg
28 en 30, Wapenveld
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Woonstichting Triada
Zaaknummer : 2017-015755

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Woonstichting Triada, Eperweg 62, 8181EV Heerde, hierna te noemen de aanvrager, van 17 november 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 17 november 2017 ontvingen wij een aanvraag van Woonstichting Triada voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.5 lid 4 voor het vernielen en beschadigen van rustplaatsen of voortplantingsplaatsen van de Huismus en de Gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten), artikel 3.8 lid 1 en lid 5 (Habitatrichtlijnsoorten), van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Woonstichting Triada;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het projectgebied zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 1 januari 2022.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en de belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-015755.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-015755.

9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-015755.
10. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Huismus en de Gewone dwergvleermuis.
11. De deskundige op het gebied van de Huismus en de Gewone dwergvleermuis houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-015755. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

Soortspecifieke voorschriften

12. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' dienen te worden uitgevoerd.
13. De deskundige begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen. De volgende afspraken over ecologische begeleiding gelden:
  1. Er is overleg met de deskundige vooraf bij het bepalen van planning en uitvoering van de werkzaamheden
  2. Voor de aanvang van de werkzaamheden worden het werkprotocol, de aanpak en de check van de maatregelen door of in overleg met de deskundige vastgesteld
  3. Aanbreng van permanente verblijfplaatsen en keuring van de voorzieningen gebeurt onder begeleiding van de deskundige
  4. Het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen gebeurt onder begeleiding van de deskundige
  5. Bij verandering van de planning en bij calamiteiten wordt meteen contact opgenomen met de deskundige.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

14. De verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis dient in de meest geschikte periode onbruikbaar te worden gemaakt, buiten voortplantings- paar en winterperiode, maar in ieder geval buiten de periode dat de Gewone dwergvleermuis in lethargie is. In overleg met een deskundige wordt het meest geschikte tijdstip vastgesteld en opgenomen in het werkprotocol.
15. Het werkprotocol is beschikbaar op de projectlocatie en is bekend bij alle betrokkenen met name de uitvoerenden op de projectlocatie
16. De maatregelen zijn opgenomen in tabel 2 op pagina 6 en 7 van deze ontheffing.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

Cluster 308.002 van woonstichting Triada, bestaande uit 14 woningen in 7 bouwblokken, wordt gerenoveerd. Van de bouwblokken liggen er 6 aan de Ds. Van Meurslaan en 1 aan de Kwartelweg in Wapenveld. De bedoeling van het project is om de levensduur van de woningen met 30 jaar te verlengen en om van energielabel D naar A of A+ te komen.

De werkzaamheden bestaan uit:

- Steigers opbouwen
- Verwijderen dakpannen en dakbeschot
- Aanbrengen nieuwe dakplaten en -pannen
- Vervangen voor- en achtergevelbetimmering, kozijnen en glas inclusief verwijderen asbesthoudend materiaal
- Aanbrengen spouwmuurisolatie
- Afbraak steiger

Periode

- Vanaf half augustus 2018 en niet later dan broedseizoen 2019
- Per blok is ongeveer 4 weken nodig inclusief opbouw en weghalen van de steigers
- Bij de woningen met Huismus wordt na de broedperiode, dus ná half augustus gestart met de werkzaamheden
- De woning met vleermuisverblijfplaats wordt kort voor de winterrustperiode ongeschikt gemaakt en daarna worden de werkzaamheden gestart

Onderzoek

Er is in 2017 in het voorjaar en de zomer onderzoek gedaan in het plangebied naar beschermde soortgroepen en meteen nader onderzoek naar vleermuizen, algemene en jaarrond beschermde broedvogels. Op 18 mei, 29 juni, 21 augustus en 20 september 2017 heeft een soortgericht onderzoek plaatsgevonden op basis van het Vleermuisprotocol 2013, op 14 april en 1 mei op basis van de soortenstandaard Huismus en op 7, 20 juni en 8 juli op basis van de soortenstandaard Gierzwaluw.

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 7 nesten van de Huismus in de drie noordelijkste bouwblokken aan de Ds. Van Meursstr;
- 1 zomer/paar/winterverblijfplaats 1 meter onder de nok, onder de overstekende dakpannen aan de kopgevel van de Gewone dwergvleermuis
- geschikt foerageergebied voor de Huismus en voor vleermuizen (Gewone dwergvleermuis en Laativlieger, resp. 14 en 3 individuen zijn waargenomen)
- 2 verblijfplaatsen in de directe omgeving van de Gewone dwergvleermuis, niet in een projectwoning.
- 1 verblijfplaats van de Laativlieger, net buiten het plangebied, niet in een projectwoning.

Niet aangetroffen zijn:

- nesten van de Gierzwaluw;
- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 7 nestlocaties van de Huismus beschadigd en vernield
- 1 paar-/zomer- winterverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield.

Door na zonsondergang te werken met verlichting zou foerageergebied van vleermuizen tijdelijk weggenomen worden. Vanwege het kleinschalige karakter van de omgeving is dit geen essentieel foerageergebied.

Door de werkzaamheden wordt tijdelijk gedurende 4 weken, in de periode dat de steigers er staan een deel van het leefgebied van de Huismus, met verblijfplaatsen en foerageermogelijkheden in de begroeiing direct rond de woningen weggenomen. Er is in de directe omgeving aansluitend voldoende alternatief.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

- Verstoring van broedgevallen wordt op één van de volgende manieren voorkomen in overleg met de deskundige:
  - Er worden geen versturende werkzaamheden uitgevoerd in het broedseizoen;
  - Of van tevoren wordt beplanting, dak en gevel waar geen ontheffing voor nodig is, ongeschikt gemaakt om broedgevallen te voorkomen;
  - Of plekken met mogelijke broedgevallen worden van tevoren gemarkeerd met lint en ontzien, inclusief een veiligheidsmarge.
- Aantasting van foerageergebied van vleermuizen wordt voorkomen door niet 's nachts te werken of door met aangepaste verlichting te werken die niet uitstraalt naar foerageerplekken.

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Huismus en de Gewone dwergvleermuis te voorkomen worden maatregelen voorgesteld.

De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in de volgende tabel.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	<p>Start werkzaamheden half augustus. Ongeschikt maken en houden buiten broedseizoen half maart t/m augustus;</p> <p>en onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft);</p> <p>Gefaseerd werken, zodat de woningen maximaal 4 weken niet beschikbaar zijn;</p> <p>Werkzaamheden zijn afgrond voor de start van het broedseizoen.</p>	<p>In november 2017 zijn 7 “3 in 1” nestkasten geplaatst met condities:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zijn van duurzaam materiaal vervaardigd; - worden niet verstoord door de renovatiewerkzaamheden; - worden op minimaal 3 meter hoogte boven maaiveld geplaatst. <p>Locatie: De 7 nestkasten voor in principe 2 huismusparen elk, zijn volgens bijlage 2 aangebracht.</p> <p>De tijdelijke kasten worden niet in de broedperiode of bij vorst weggehaald en minimaal 3 maanden nadat de nieuwe voorzieningen functioneel zijn (te bepalen door een deskundige)</p>	<p>Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door handmatig de eerste pannenrij te verwijderen.</p> <p>Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.</p>	<p>Verhoogd vogelschroot over de hele breedte langs voor- en achterkant van alle 14 woningen voor de Huismus</p> <p>De foerageer- en drinkmogelijkheden voor de huismus veranderen niet tijdens en na de periode van renovatie,</p> <p>Door gefaseerd te werken blijft altijd 5/7de van het leefgebied beschikbaar.</p>
Gewone dwergvleermuis	<p>Werken buiten de kwetsbare kraamperiode/paarperiode/winterperiode, aangezien de verblijfplaats jaarrond in gebruik is, wordt gekozen voor de periode vlak voor de winterrust en aan het eind van de paarperiode: half september-1 oktober, afhankelijk van de omgevingsomstandigheden en uiteindelijk vast te stellen door de vleermuisdeskundige.</p> <p>Het foerageergebied blijft beschikbaar door óf niet 's nachts te werken, óf alleen met aangepaste verlichting, die niet uitstraalt naar de foerageergebieden; voornamelijk langs de Kwartelweg en aan de zuidzijde van de Ds. Van Meursweg.</p>	<p>Plaatsen van 8 tijdelijke vleermuiskasten type A (kleine platte kast) paar-/zomerverblijf aan woningen in dezelfde straat, de Ds. Van Meursstraat en de Wildekampseweg, die nu niet in gebruik zijn bij vleermuizen.</p> <p>De kasten zijn in juli 2017 opgehangen op minimaal 3 meter hoogte, met een vrije aanvliegroute, en een minimale afstand van 3 meter tussen de kasten, buiten bereik van predatoren, niet direct beschenen door kunstlicht en met zoveel mogelijk verschillende expositie onder begeleiding van de deskundige.</p> <p>De tijdelijke kasten worden pas weggehaald als de permanente voorzieningen ten minste 6 maanden functioneel zijn.</p>	<p>Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door de eerste rij pannen te verwijderen, waarmee de verblijfplaats direct ongeschikt is of waarmee indirect tocht wordt gecreëerd in de spouwmuur;</p> <p>Ongeschikt maken gebeurt tenminste 3 dagen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden, waarbij de avondtemperatuur minstens 10°C moet zijn met droog weer en weinig wind.</p> <p>Het ongeschikt maken van de verblijfplaats wordt voorzien tussen half oktober en begin november en wordt in overleg met de vleermuisdeskundige bepaald en in ieder geval vóór de Gewone dwergvleermuis in lethargie is.</p>	<p>Aanbrengen van gevelbetimmering aan 4 kopgevels, geschikt als kraam-, paar- en zomerverblijf, met latten en ruwe platen op de goede afstanden (2,4 cm) voor de Gewone dwergvleermuis en zoals aangegeven in Bijlage 3.</p> <p>Door gefaseerd te werken blijft altijd 5/7de van het leefgebied beschikbaar.</p>

De tijdelijke en permanente voorzieningen zijn opgenomen in Bijlage 2 en 3 van deze ontheffing.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.1 lid 2, het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten van de Huismus en voor artikel 3.5 lid 4, het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Gewone dwergvleermuis. Ontheffing is verleend voor de soorten, verboden en belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling door het bevoegde gezag

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Aanvullend dient er zorgvuldig gehandeld te worden door in de meest gunstige periode de verblijfplaats voor de Gewone dwergvleermuis onbruikbaar te maken. Hiervoor is in de ontheffing een extra voorwaarde opgenomen.

De voorbereidende werkzaamheden worden gestart met het opbouwen van steigers, waarmee de beplanting tegen en vlakbij de huizen en een deel van het leefgebied en de foerageermogelijkheden voor de vleermuizen en de Huismus niet meer beschikbaar zijn. Het project wordt gefaseerd uitgevoerd, waarbij aan maximaal 2 woonblokken tegelijk wordt gewerkt. Hierdoor blijven te allen tijde 5 woonblokken beschikbaar voor de Huismus en de Gewone dwergvleermuis. Het essentiële foerageergebied van de Huismus en de Gewone dwergvleermuis blijft behouden en er wordt voldoende rekening gehouden met het eventuele gebruik van verlichting tijdens de werkzaamheden.

Doden en verwonden van de Huismus en de Gewone dwergvleermuis wordt voorkomen door handmatig de eerste rij dakpannen onder begeleiding van de deskundige te verwijderen en een aantal dagen na het ongeschikt maken te wachten voordat verdere werkzaamheden worden uitgevoerd.

De aangetroffen verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis fungeert als zomer-, paar- en mogelijk winterverblijfplaats. Hierdoor kan de verblijfplaats jaarrond in gebruik zijn bij de soort. Het kennisdocument Gewone dwergvleermuis geeft aan, dat de meest geschikte periode voor het ongeschikt maken van jaarrond ingebruikgenomen verblijfplaatsen de paarperiode van de soort is. Daarom is als aanvullende maatregel opgenomen dat de aangetroffen verblijfplaats vóór de winterrustperiode onklaar wordt gemaakt, zodat de dieren niet al lethargisch zijn. Lethargie kan al vanaf begin oktober optreden, afhankelijk van het weer. Het ongeschikt maken van de aangetroffen verblijfplaats dient plaats te vinden tussen half augustus en half oktober, te bepalen door een deskundige.

Het is niet te vermijden dat door het veranderen van de daken en nisolatie van de gevels één verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis en 7 nesten van de Huismus verloren gaan. Na renovatie zijn er nieuwe permanente verblijfplaatsen voor de Huismus en de Gewone dwergvleermuis aangebracht, voor de Huismus aan alle woningen aan twee kanten, over de volle lengte van de dakranden en voor de Gewone dwergvleermuis in de Kwartelstraat en de Ds. Van Meursstraat aan 4 kopgevels. Tijdens de werkzaamheden zijn voldoende tijdelijke verblijven in de directe omgeving aangeboden, terwijl er ook nog alternatieven zijn in vergelijkbare woningen in de omgeving. De functionaliteit van de verblijfplaatsen voor de populaties Huismus en Gewone dwergvleermuis blijven tijdens en na de werkzaamheden gegarandeerd.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde verboden. Er is niet aangevraagd voor het opzettelijk verstoren, artikel 3.5 lid 2, van de Gewone dwergvleermuis, terwijl de werkzaamheden als geheel, maar ook de voorbereidende werkzaamheden zoals het plaatsen van steigers al verstrend werken.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Het renoveren van de betreffende woningen is locatiegebonden. Het renoveren is een werkwijze waarbij in plaats van bij sloop, de levensverwachting van de woningen met 30 jaar wordt verlengd. Door renovatie en het aanbieden van tijdelijke en permanente alternatieven, blijft met de huidige werkwijze de Gewone dwergvleermuis en de Huismus behouden op de projectlocatie. Door gefaseerd te werken en door de renovatieperiode te beperken tot 4 weken per blok, zijn de verblijfplaatsen alleen tijdelijk niet beschikbaar. Er wordt buiten de meest kwetsbare periodes gewerkt; broedseizoen en vorstperiodes voor de Huismus en winter- en deels paarperiode voor de Gewone dwergvleermuis. In alle woningen worden permanente alternatieven aangebracht (verhoogd vogelschroot over de hele breedte van alle woningen voor de Huismus en 4 kopgevels met betimmering voor de Gewone dwergvleermuis) die na 4 weken beschikbaar zijn.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Sloop of nietsdoen zou ook tot het verdwijnen van de verblijfplaatsen leiden.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welk wettelijk belang op het project van toepassing is. Dit is aangegeven in tabel 1.

Er is aangevraagd op grond "Volksgezondheid en openbare veiligheid". De woningen zijn slecht geïsoleerd en in de huidige voor- en achtergevel is asbesthoudend materiaal toegepast. Door de slechte staat van de woningen bestaat het risico op gezondheidsproblemen door tocht en schimmel. Renovatie is gewenst om de woningen te kunnen behouden en niet tot sloop en nieuwbouw over te moeten gaan. Door de renovatie kan de levensduur van de woningen met 30 jaar verleng worden. Verduurzaming en levensverlenging verbetert de woningen ook van energielabel D tot minimaal een A en mogelijk een A+ label. Aanvrager geeft aan dat het een groot openbaar belang is om de doelen van het energieconvenant, gesloten tussen branchevereniging Aedes en de overheid te behalen en daarmee bij te dragen aan o.a. de klimaatverandering. Het tegengaan van verdere klimaatverandering en het bijdragen aan het energieconvenant wordt niet alleen gezien als openbaar belang, maar ook als van belang voor de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten Gewone dwergvleermuis

De Gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort in Nederland en hoewel er weinig bekend is over de populatiegrootte is de staat van instandhouding waarschijnlijk goed. De verblijfplaats voor de Gewone dwergvleermuis maakt deel uit van meerdere verblijfplaatsen voor een grotere populatie in de omgeving. Er zijn nog veel andere vergelijkbare woningen in de omgeving uit de jaren 50-70, met nog toegankelijke spouwmuren en pannendaken. Door het verdwijnen van spouwmuren zullen in de gerenoveerde woningen geen mogelijkheden zijn bij strenge vorst. Voor strenge vorstperioden zijn er nog voldoende alternatieven in de omgeving die deel uitmaken van het huidige netwerk van de Gewone dwergvleermuis

Huismus

Huismussen hebben ook verblijfplaatsen in diverse woonblokken aan de overzijde van de weg en in andere straten in de wijk met een vergelijkbare bouwstijl en tuinen. De plaatselijke staat van instandhouding is als gunstig te beschouwen. De trend van regionale Huismuspopulaties is waarschijnlijk stabiel in de dorpen langs de Veluwe en de IJssel, hoewel harde cijfers ontbreken. Door renovatie- en sloopprojecten zijn waarschijnlijk wel minder potentieel geschikte gebouwen beschikbaar voor de Huismus, waardoor het creëren van mogelijkheden in nieuwbouw of renovatieprojecten noodzakelijk is, om cumulatieve effecten zoveel mogelijk teniet te doen. Onder andere daarom is gekozen om royaal permanente vervangende voorzieningen voor verblijfplaatsen te realiseren.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Wij zijn het eens met de aanvrager dat de Gewone dwergvleermuis als alternatief elders in het netwerk gebruik maakt van een vorstvrije winterverblijfplaats. Bij strenge vorst zullen de vleermuizen uit de verblijfplaats aan de Kwartelweg verhuizen naar een grotere winterverblijfplaats in hun netwerk, zoals gebruikelijk bij de Gewone dwergvleermuis. De functionaliteit van de huidige verblijfplaats blijft behouden in het project en daarmee ook de huidige staat van instandhouding.

Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen aan beide zijden van de woningen op vergelijkbare plekken – onder de dakrand - als de huidige nesten en door het aanwezig zijn én aanbieden van alternatieven tijdens de werkzaamheden, blijft de functionaliteit van het projectgebied voor de Huismus als geheel vergelijkbaar met de Ausgangssituatie. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis en de Huismus.

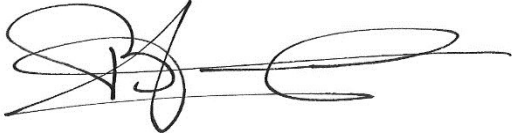
Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Bijlagen:

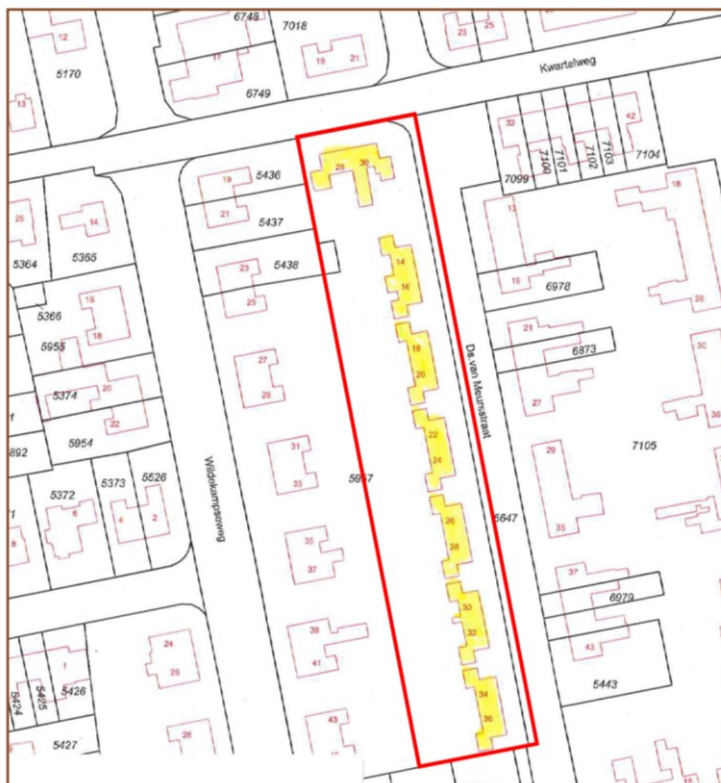
- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Permanente en tijdelijk voorzieningen
- Bijlage 3: Voorbeeld permanente voorziening

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

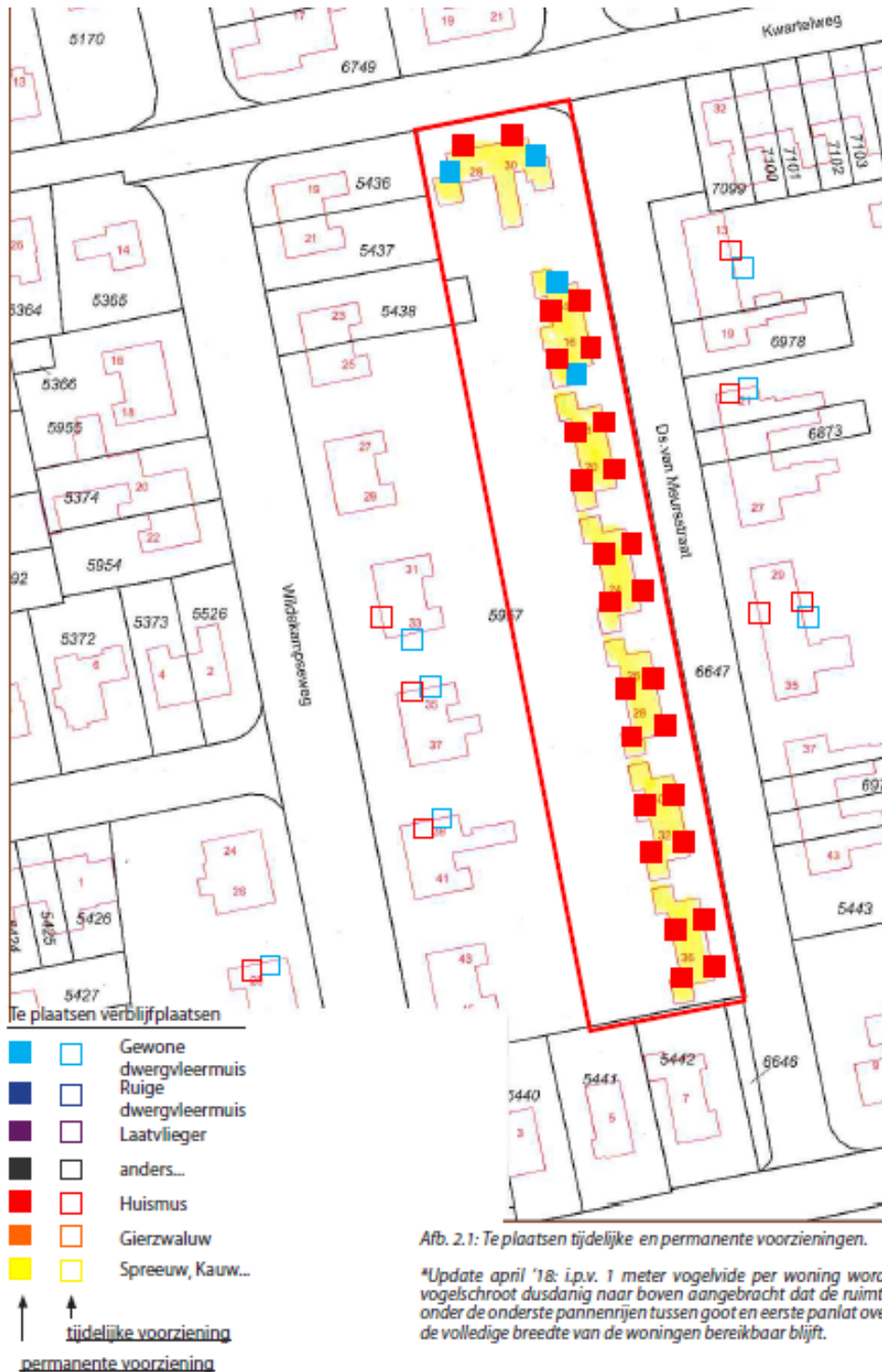
Afb. 1.1: Globale ligging plangebied (rood kader). Bron ondergrond: Google/Aerodata International Surveys 2017.

Afb. 1.3 Plangebied cluster 308.002 te Wapenveld met de begrenzing aangegeven (rode lijn). De woonblokken

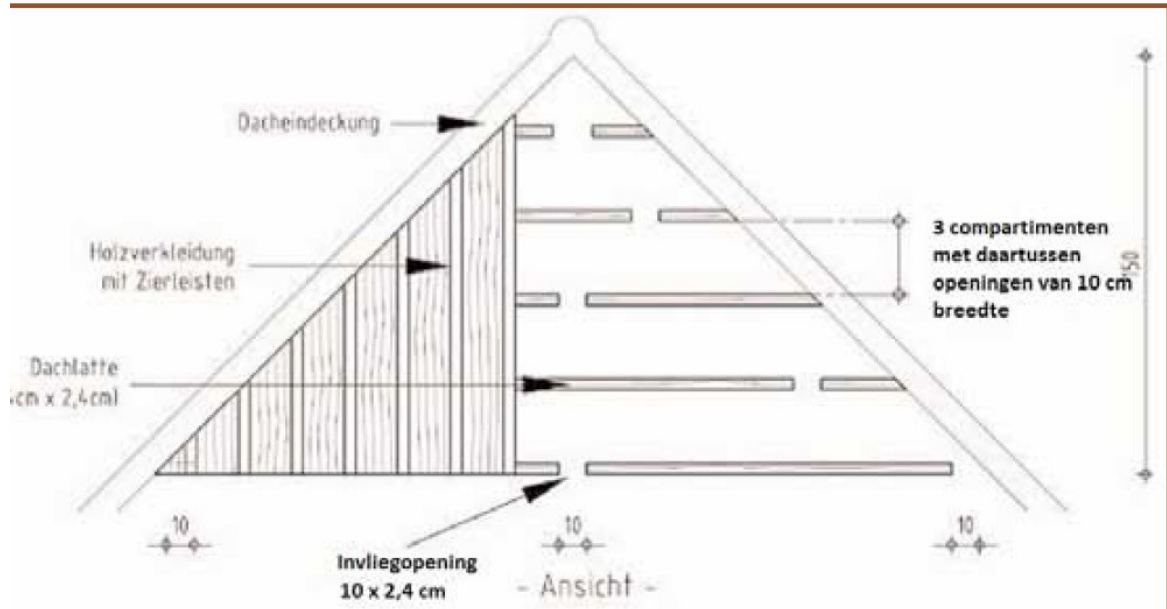
BIJLAGE 2

Kaart permanente en tijdelijke voorzieningen

BIJLAGE 3

Voorbeeld permanente voorziening

Afb 2.2. Voorbeeld gevelbetimmering zoals zal worden toegepast als permanente vervangende voorziening van de huidige verblijfplaatsen onder de dakpannen. Bron afbeelding: Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.